

Gefocuste revisie in de schrijfles

1. Aanleiding

Een effectieve manier om beter te leren schrijven, is het verwerken van feedback die door een docent is gegeven op een schrijfproduct (zie o.a. Bogaerds-Hazenberg e.a. 2017). Docenten hebben echter weinig tijd en feedback geven is tijdrovend. Om die reden ontwikkelde Welie (2017) een werkwijze waarmee NT2-leerders hun eigen teksten kunnen verbeteren zonder dat ze feedback op hun teksten hebben ontvangen van de NT2-docent. De werkwijze, ‘docentonafhankelijke gefocuste revisie’ (DGR) genaamd, houdt in dat NT2-leerders hun eigen teksten met behulp van een checklist met gefocuste vragen reviseren.

De gefocuste vragen houden rekening met het beperkte werkgeheugen van een schrijver dat snel overbelast kan raken bij een complexe schrijftaak. Door schrijvers, als er al een tekst ligt, achtereenvolgens hun tekst op één enkel aspect te laten reviseren, is hun taak gefocust en minder belastend voor het werkgeheugen. Daarnaast komt DGR tegemoet aan de behoefte aan autonomie (eigenaarschap) van de schrijver. Vanwege de positieve ervaring van Welie (2017) met DGR in het NT2-onderwijs rees de vraag in hoeverre DGR ook een geschikte methode is voor schrijvers met Nederlands als moedertaal en onder welke voorwaarden dat het geval is.

2. *Lesson Study* over Gefocuste Revisie

In het schooljaar 2017-2018 voerden studenten van de Lerarenopleiding Nederlands in groepsverband onderzoek uit naar DGR bij leerlingen in het voortgezet onderwijs en in het middelbaar beroepsonderwijs. De studenten ontwierpen en herontwierpen lessen op basis van lesobservaties en interviews met leerlingen en door middel van de praktijkgerichte onderzoeksmethode *Lesson Study*.

3. Opbrengsten

De onderzoeken lijken erop te wijzen dat DGR een geschikte methode is om de schrijfvaardigheid te verbeteren, zowel wanneer leerlingen hun eigen teksten verbeteren met behulp van gefocuste vragen als wanneer leerlingen de feedback van klasgenoten verwerken die met behulp van gefocuste vragen hun teksten hebben bekeken. Uit de onderzoeken is ook naar voren gekomen dat een gepaste hoeveelheid vragen (in relatie tot tekstlengte) een belangrijke voorwaarde is voor het laten slagen van DGR en dat die vragen moeten aansluiten bij het kennisniveau van de leerlingen. Ook bleek tijdens de lessen dat de leerlingen behoefte hadden aan bekrachtiging van hun revisie, al begrepen ze de vragen en waren ze in staat tot effectieve revisie. Tot slot bleek het afzonderlijk presenteren van de vragen op kaartjes (in plaats van in een lijst) leerlingen te motiveren om met de revisie aan de slag te gaan.

4. Vraag voor publiek

Deelnemers aan de workshop zullen de methode DGR zelf gaan ervaren. Daarnaast zullen we tijdens onze workshop lesplannen aanreiken om zelf aan de slag te gaan met DGR. Onze vraag is: werk jij al met DGR in je klas? Zo niet, wat heb je nodig om hiermee te gaan werken?

Referenties

- Bogaerds-Hazenbergh, S., R. Bouwer, J. Evers-Vermeul & H. van den Bergh (2017). "Daar maak ik geen punt van! Feedback en tekstrevisie op de basisschool". In: *Levende Talen Tijdschrift*, 18 (2), p. 21-29.
- Welie, C. (2017). 'Docentonafhankelijke gefocuste revisie: beter leren schrijven zonder feedback van de NT2-docent'. Amsterdam: conferentie Beroepsvereniging NT2, 20 mei 2017.